

POSTANOWIENIE

Dnia 20 stycznia 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Robert Stefanicki

w sprawie z odwołania P. P.

przeciwko Wojewódzkiemu Zespołowi do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności
w Ł.

o ustalenie stopnia niepełnosprawności,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w dniu 20 stycznia 2026 r.,

na skutek skargi kasacyjnej odwołującej się od wyroku Sądu Okręgowego

w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 27 września 2024 r., sygn. akt V Ua 10/24,

odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim wyrokiem z dnia 27 września 2024 r. oddalił apelację P. P. od wyroku Sądu Rejonowego w Piotrkowie Trybunalskim z dnia 20 lutego 2024 r. oddalającego wniesione przez nią odwołanie od decyzji Wojewódzkiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w Województwie Ł. z dnia 23 listopada 2020 r. utrzymującej w mocy orzeczenie Miejskiego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności w P. z dnia 17 września 2020 r. zaliczające wnioskodawczynię do lekkiego stopnia niepełnosprawności.

P. P. wniosła skargę kasacyjną od pod powyższego wyroku Sądu Okręgowego, zaskarżając orzeczenie w całości. W podstawach skargi podniosła

zarzut naruszenia przepisów postępowania skutkujących nieważnością postępowania tj.: art. 379 pkt 4 k.p.c., art. 281 k.p.c. art. 48 § 1 pkt 1 k.p.c. przez oparcie wyroku Sądu na opinii biegłej z zakresu pulmonologii T. T., a biegła ta, jak wynika z powziętej po wydaniu wyroku Sądu drugiej instancji (informacji), pozostaje w związku małżeńskim z lekarzem T. B., który wydał zaskarżone orzeczenia o stopniu niepełnosprawności P. P. Ponadto podniesiono zarzut naruszenia przepisów postępowania: tj. art. 278 § 1 k.p.c. art. 285 § 2 k.p.c. art. 227 k.p.c. przez oddalenie dowodu z łącznej opinii biegłych; art. 235² § 2 k.p.c. przez jego niezastosowanie i nierozpoznanie wniosku o dopuszczenie dowodu z uzupełniającej opinii biegłych; art. 378 § 1 k.p.c., w związku z art. 386 § 2 k.p.c., przez nieuwzględnienie nieważności postępowania przed Sądem pierwszej instancji, w zakresie wydanej opinii biegłej T. T., która pozostaje w związku małżeńskim z lekarzem orzekającym w sprawie P. P., co miało wpływ na wynik sprawy.

Wobec przedstawionych zarzutów skarżąca wniosła o uchylenie w całości zaskarżonego orzeczenia, jak również poprzedzającego go wyroku Sądu Rejonowego i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania temu sądowi w innym składzie, ewentualnie o uchylenie postanowienia i orzeczenie co do istoty sprawy przez uwzględnienie odwołania skarżącej oraz zasądzenie od organu rentowego na rzecz skarżącej kosztów zastępstwa procesowego w postępowaniu kasacyjnym według norm przepisanych.

Wnosząc o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, odwołująca wskazała na występującą w sprawie konieczność rozważenia istotnych zagadnień prawnych, których istotą jest prekluzyjność terminu złożenia wniosku o wyłączenie biegłego. W uzasadnieniu wniosku zawarła pytania o treści: „czy wobec braku wiedzy przez stronę o podstawach złożenia wniosku na podstawie art. 281 k.p.c. o wyłączeniu biegłego podczas trwania postępowania sądowego tj. działania biegłego i powzięcia tej wiedzy po rozpoznaniu sprawy przez sąd drugiej instancji istnieje podstawa do uznania nieważności postępowania, ewentualnie złożenia wniosku o wyłączenie biegłego, czy cytowany przepis nie narusza art. 45 Konstytucji w zakresie prawa do obrony przez prekluzyjne wskazanie terminu złożenia wniosku o wyłączenie

biegłego wyłącznie podczas działania biegłego, gdzie wiedzę o złożeniu takiego wniosku skarżąca powzięła po tym terminie, co uniemożliwiło jej jego złożenie”.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Skarga kasacyjna nie kwalifikowała się do przyjęcia w celu jej merytorycznego rozpoznania. Skarga kasacyjna jako szczególny środek zaskarżenia służy realizacji interesu publicznego w sprawowaniu wymiaru sprawiedliwości, polegającego na usuwaniu rozbieżności w orzecznictwie sądów powszechnych oraz na wspomaganiu rozwoju prawa. Funkcje postępowania kasacyjnego powodują, że wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie powinny koncentrować się na wykazaniu, że w konkretnej sprawie zachodzą okoliczności przemawiające za interwencją Sądu Najwyższego. Rozpoznanie skargi kasacyjnej następuje tylko z przyczyn kwalifikowanych, wymienionych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c. i jedynie w przypadku przekonania Sądu Najwyższego przez skarżącego, za pomocą juretrycznej argumentacji, dlaczego sformułowane w skardze zagadnienie prawne powinno zostać rozstrzygnięte, z uwzględnieniem dotychczasowego dorobku orzecznictwa i doktryny, oraz że istnieje taka publicznoprawna potrzeba rozstrzygnięcia sformułowanego w skardze zagadnienia prawnego przy jej merytorycznym rozpoznawaniu (postanowienia Sądu Najwyższego z: 16 listopada 2022 r., II USK 679/21, LEX nr 3549528; 9 grudnia 2025 r., II USK 252/25, LEX nr 3974726), zatem uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania powinno koncentrować się na wykazaniu, iż takie okoliczności w sprawie zachodzą (postanowienia Sądu Najwyższego z: 31 stycznia 2008 r., II UK 246/07, LEX nr 449007; 9 czerwca 2008 r., II UK 38/08, LEX nr 404134; 19 czerwca 2008 r., II UZ 18/08, LEX nr 406392; 13 września 2022 r., I USK 565/21, Legalis nr 2891720; 28 listopada 2024 r., III USK 262/23, Legalis nr 3171079; 17 grudnia 2025 r., II USK 343/24, LEX nr 3987251). Treść uzasadnienia nie może być jednak dowolna i należy ją oprzeć na argumentacji juretrycznej. Jest tak z tej przyczyny, że Sąd Najwyższy, rozpoznając ten nadzwyczajny środek zaskarżenia, działa we wzmiankowanym już interesie publicznym, wyjaśniając istotne zagadnienia prawne,

dokonując wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, bądź usuwając z obrotu prawnego orzeczenia wydane w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwe (art. 398⁹ § 1 k.p.c.).

Wniesiona w sprawie skarga kasacyjna zawiera wniosek o przyjęcie jej do rozpoznania uzasadniony występującym w sprawie istotnym zagadnieniem prawnym (art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.). Nie można jednak uznać, że skarżąca wykazała, że przesłanka ta w niniejszej sprawie zaistniała. Zgodnie z utrwalonym orzecznictwem Sądu Najwyższego zagadnieniem prawnym w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. jest problem nowy, który nie został do tej pory bezpośrednio rozwiązany w orzecznictwie Sądu Najwyższego i dla którego rozwikłania dotychczasowa judykatura jest niewystarczająca. Przekonanie Sądu Najwyższego oceniającego na etapie przedsądu o zasadności przyjęcia skargi do rozpoznania wymaga wykazania, że przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz „istotnym”, które decyduje o jego znaczeniu i ma doniosłość dla systemu prawa. Dlatego konieczne jest sformułowanie abstrakcyjnego problemu prawnego oraz wskazanie za pomocą wywodu jurydycznego różnych, w szczególności odmiennych od zapatrywań prawnych Sądu drugiej instancji, możliwości interpretacji powołanych w zagadnieniu przepisów prawa (postanowienia Sądu Najwyższego z dnia: z 14 listopada 2012 r., I PK 253/12, LEX nr 1675330, z 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13, LEX nr 1486974.). Niezbędne jest wykazanie, że treści przepisu, na którego kanwie powstało przedstawione zagadnienie, nie podlega jednoznacznej wykładni, zawiera uzasadnione prawnie wątpliwości interpretacyjne, a którego wyjaśnienie przez Sąd Najwyższy przyczyni się do rozwoju jurysprudencji i prawa pozytywnego (postanowienia Sądu Najwyższego z: 28 października 2015 r., I PK 19/15, LEX nr 2021941; 19 listopada 2024 r., I USK 501/23, Legalis nr 3170724, 18 marca 2025 r., I PSK 108/24, LEX nr 3847038).

W przypadku powołania jako podstawy wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania występowania w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, skarżący, powinien odpowiednio sformułować zagadnienie prawne, wskazać przepisy prawa, na których tle zagadnienie się wyłoniło oraz przedstawić

argumentację jurydyczną uzasadniającą możliwość rozbieżnych ocen prawnych, a także świadczącą o istotności tego zagadnienia. Zagadnienie jest istotne, jeżeli jego rozstrzygnięcie ma znaczenie dla ukierunkowania praktyki sądowej i samej sprawy, w której zagadnienie powstało, wywołuje poważne wątpliwości, a zarazem nie było dotychczas rozstrzygnięte w judykaturze albo dotychczasowe orzecznictwo wymaga zmiany. Interpretacja zagadnienia nie może sprowadzać się do zwykłej wykładni prawa i jego zastosowania w konkretnym stanie faktycznym (postanowienia Sądu Najwyższego z: 8 września 2008 r., III UK 52/2008, LEX nr 1675330; 8 czerwca 2021 r., I USK 157/21, LEX nr 3218495, z 24 kwietnia 2025 r., I CSK 1454/24, LEX nr 3855379; 23 października 2025 r., III USK 178/25, LEX nr 3940634; 18 grudnia 2025 r., I CSK 3807/24, LEX nr 3984652).

Przenosząc powyższe na grunt przedmiotowej sprawy, należy stwierdzić, że skarżąca nie wykazała istnienia powołanej przesłanki przedsądu. Przedstawione we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pytania nie stanowią prawidłowo sformułowanych zagadnień prawnych. Autor skargi kasacyjnej nie uzasadnił potrzeby rozpoznania postawionych zagadnień oraz nie wyjaśnił, w czym tkwi trudność w dekodowaniu zawartych w nich norm prawnych, do jakich rozbieżnych konkluzji może prowadzić wykładnia tych przepisów, ani jakie jest stanowisko skarżącej w tej kwestii. Nie przedstawił zatem argumentacji jurydycznej, za pomocą której wykazałby, że w sprawie istnieje zagadnienie prawne cechujące się walorem „istotności” wymaganym w przypadku zagadnień przemawiających za przyjęciem skargi kasacyjnej do rozpoznania. We wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania skarżąca sformułowała pytania, nie przedstawiając wywodów prawnych, które miałyby uzasadniać istnienie zagadnień prawnych. Przedstawienie pytań bez stosownego do nich uzasadnienia zawierającego argumentację prawną z powołaniem się na orzecznictwo i doktrynę, a więc bez podjęcia próby wykazania waloru istotności zagadnienia prawnego, nie przekonuje *a priori* o potrzebie rozpoznania skargi kasacyjnej przez Sąd Najwyższy.

Sąd Najwyższy w ramach przedsądu bada tylko wskazane w skardze okoliczności uzasadniające przyjęcie jej do rozpoznania, nie analizuje zaś podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. O tym, że skarga zasługuje na przyjęcie jej do rozpoznania, nie może decydować argumentacja zawarta w innych elementach

konstrukcyjnych nadzwyczajnego środka zaskarżenia. Sąd Najwyższy - orzekając w przedmiocie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania - bada jedynie wniosek i jego motywy (art. 398⁴ § 2 k.p.c.). Nie jest w szczególności rzeczą Sądu Najwyższego poszukiwanie argumentów na rzecz istnienia przyczyn kasacyjnych, w uzasadnieniu podstaw kasacyjnych, jeżeli skarżący zaniechał ich przedstawienia we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania (postanowienia Sądu Najwyższego z: 29 stycznia 2014 r., II UK 451/13; 5 kwietnia 2017 r., II CSK 688/16; 7 grudnia 2018 r., II CSK 309/18; 12 czerwca 2019 r., II UK 255/18, LEX nr 2688935; 24 maja 2023 r., I USK 81/22, LEX nr 3575015; 24 sierpnia 2023 r., II USK 87/23, LEX nr 3598961). W szczególności rolą Sądu Najwyższego w postępowaniu kasacyjnym nie jest wyręczanie strony reprezentowanej w procesie przez profesjonalnego pełnomocnika we wskazaniu (doprecyzowywaniu) treści postulowanych zagadnień prawnych (postanowienia Sądu Najwyższego z: 12 czerwca 2019 r., II UK 255/18, LEX nr 2688935; 28 listopada 2023 r., III USK 392/22, LEX nr 3635136; 21 października 2025 r., I CSK 1878/25, LEX nr 3933346). Wniesienie skargi kasacyjnej wobec jej charakteru jako nadzwyczajnego środka zaskarżenia, przysługującego poza tokiem instancji odwoławczej, poddane zostało wysokim wymaganiom prawnym, tak formalnym, jak i merytorycznym, w szczególności ze względu na publiczny cel, jakiemu służy. Przekłada się to na obowiązujący z mocy art. 87¹ § 1 k.p.c. przymus adwokacko-radcowski. W postępowaniu przed Sądem Najwyższym obowiązuje bowiem zastępstwo stron przez adwokatów lub radców prawnych, ograniczając zdolność postulacyjną stron. Przymus ten ma charakter bezwzględny, co oznacza, że strony muszą być w tym postępowaniu reprezentowane przez adwokata lub radcę prawnego (postanowienia Sądu Najwyższego z: 4 kwietnia 2012 r., I CO 10/12, LEX nr 1170207; 5 września 2023 r., II UZ 54/23, LEX nr 3602040, 9 grudnia 2025 r., II PSK 92/25, LEX nr 4001340).

Wniesiona przez skarżącą skarga kasacyjna nie odpowiada zatem wymaganiom stawianym przez art. 398⁴ § 2 k.p.c. w związku z art. 398⁹ § 1 k.p.c., gdyż nie wykazuje, że zachodzi jedna z ustawowych przesłanek przedsądu. Mając powyższe na względzie, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

(J.K.)

[a.1]